

Els mals i els remeis

Pere Calders

Sempre he sentit molta simpatia pels socialistes de tot el món, fins i tot els espanyols, a desgrat de l'escassa comprensió que aquests darrers han demostrat pel que fa a Catalunya. I això al llarg de tota la seva història...

Però ara, uns i altres, em tenen ben atabalat. Han anat arribant al poder en diversos països, i vet aquí que, tan bon punt l'assoleixen, comencen a modificar els seus principis. No l'aprofiten (tal com és un reconegut estil de les dretes) per a consolidar la seva ideologia, sinó que s'afanyen a demostrar que ells són prudents i respectuosos quant a les idees que en diem conservadores.

Per què? És una pregunta que em faig contínuament i encara no hi he

trobat una resposta satisfactòria. Podria ésser que el poder té uns secrets que només es revelen a qui l'aconsegueix, i que quan això ocorre, se saben coses que els socialistes, des de l'oposició, ni tan sols podien sospitar. Com ara —i prego que se'm prengui com a una comparança extremada— aquella revelació altament misteriosa que la Mare de Déu va fer als pastorets de Fàtima. El Vaticà no ha amagat mai que s'estima més no parlar-ne.

Si això fos així, considero que ens haurien d'avisar, tan discretament com puguin, però amb l'honesta intenció d'advertir-nos que ens hem de frenar les il·lusions. Fer-ho al revés, fingir que són conseqüents i que els hem de creure quan ens canvien els colors i passen del blanc al negre amb unes piruetes increïbles (i encara ens renyen si no els creiem)

no em sembla bé. Sobretot, quan tots plegats fem l'aprenentatge d'una democràcia que ens convoca preceptivament a consultes electorals.

Em ve a la memòria, ara, un fet real que em va explicar un amic meu molt estimat. Em digué que un familiar seu havia sofert un accident seriós, que va afectar-li una cama. Començaren un llarg martiri, amb penosos tractaments mèdics per veure si li podrien salvar la cama. Els va arribar aquell moment d'impaciència que coneixen tots els qui han hagut de passar per tràngols semblants, i el meu amic va emprendre el metge de torn que tenia el malalt al seu càrrec, i va pregar-li que li expliqués amb franquesa la situació. I el metge va dir-li: «Miri, les cures van molt bé, però la cama la perdrà.»

¿No podria ésser que en qüestions de política internacional i nacional

ens passés una cosa similar? En aquest cas, i ens fos possible d'accedir a la confiança d'un polític revestit del poder de governar, qui sap si ens respondria —en formular-li les nostres temences i els nostres dubtes— que tot va molt bé, però que perdrem la partida.

No em puc treure del cap un fet que em sembla històricament demostrable: quan les dretes més reaccionàries assoleixen el poder, s'hi mantenen anys i anys, a base d'imposar-se més que no pas endutes per la preocupació de convèncer-nos. Jo diria que les esquerres ho fan al revés: proven desesperadament de convèncer-nos i s'obliden penosament d'imposar-se. Ja sé que això de la imposició és un terme desagradable, ens repugna. Però el resultat final és que sempre ens la carreguem els mateixos.